

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Бухгалтерський облік та оподаткування екологічної діяльності
Викладач (-і)	Смірнова Надія Володимирівна
Контактний тел.	+38(050)9375007
Е-mail:	smirnovanadya007@ukr.net
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна, змістових модулів – 2. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120. Формат: очний (offline / facetoface) / дистанційний (online). Мова викладання: українська. Рік викладання – 2023.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Messenger, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	Особливі вимоги відсутні, але ефективність засвоєння змісту дисципліни значно підвищиться, якщо здобувач володіє знаннями з бухгалтерського обліку та основ оподаткування.

1. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік та оподаткування екологічної діяльності» є формування системи знань з теорії та практики ведення бухгалтерського обліку та оподаткування екологічної діяльності підприємств, що відповідає політиці підвищення результативності та соціальної відповідальності бізнесу.

Завдання вивчення дисципліни:

- формування компетентностей, важливих для особистісного розвитку майбутніх фахівців та забезпечення їхньої конкурентоспроможності на сучасному ринку праці;
- вивчення організації та ведення бухгалтерського обліку екологічної

діяльності підприємств на основі діючого в Україні нормативного поля та існуючої методологічної бази;

- вивчення особливостей оподаткування екологічної діяльності підприємств на основі діючого в Україні нормативного поля та існуючої методологічної бази.

- формування компетентностей, важливих для особистісного розвитку фахівців та їхньої конкурентоспроможності на сучасному ринку праці: обізнаність на рівні новітніх досягнень, необхідних для дослідницької та / або інноваційної діяльності у сфері обліку та оподаткування екологічної діяльності підприємств; здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні проблем, що виникають в процесі обліку та оподаткування екологічної діяльності підприємств; здатність до використання принципів, методів та організаційних процедур дослідницької та/або інноваційної діяльності.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні екологічною діяльністю підприємства;

- сутність, види та напрями екологічної діяльності підприємств;

- законодавче регламентування екологічної діяльності підприємств;

- необхідність, стан та проблеми запровадження екологічного обліку в Україні;

- сутність, склад та класифікацію витрат на екологічну діяльність підприємства;

- порядок відображення в обліку екологічної діяльності підприємств;

- порядок оподаткування екологічної діяльності підприємств;

- відображення екологічної діяльності підприємств у звітності;

- контроль екологічної діяльності підприємств, основні способи, суб'єкти та об'єкти контролю;

вміти:

- визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні екологічною діяльністю підприємства;

- демонструвати навички надання консультацій управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо використання облікової інформації в управлінні екологічною діяльністю.

- сформулювати облікову політику підприємства щодо обліку екологічної діяльності;

- здійснювати облік витрат екологічної діяльності підприємства згідно до вимог чинного законодавства;

- здійснювати розрахунки за екологічним податком та складати податкову звітність;

- використовувати дані бухгалтерського обліку для прийняття

ефективних управлінських рішень щодо управління екологічною діяльністю підприємства;

- сформувати статистичну звітність підприємства щодо екологічної діяльності.

набути соціальних навичок(soft-skills):

- здійснювати професійну комунікацію, ефективно пояснювати і презентувати матеріал;

- взаємодіяти в економічному середовищі.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

Під час організації освітнього процесу в Центральнотраїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до:

- Положення про організацію освітнього процесу (http://www.kntu.kr.ua/doc/doc/The_provisions_of_company_profile.pdf);

- Положення про організацію вивчення вибіркових навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО (<http://www.kntu.kr.ua/doc/doc/vibir.pdf>);

- Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ (<http://www.kntu.kr.ua/?view=univer&id=72>).

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Сутність екологічної діяльності та особливості її відображення в обліку та звітності

Тема 1. Сутність та законодавче регламентування екологічної діяльності підприємств

Тема 2. Облік як засіб інформаційного забезпечення управління екологічною діяльністю

Тема 3. Витрати екологічної діяльності підприємств та їх облік

Тема 4. Відображення екологічної діяльності підприємств у звітності

Змістовий модуль 2. Особливості контролю та оподаткування екологічної діяльності підприємств в Україні

Тема 5. Облік та контроль екологічного оподаткування
Тема 6. Контроль екологічної діяльності підприємств

Тема 7. Екологічний аудит, як метод контролю екологічної діяльності підприємств

5. Система оцінювання та вимоги

Протягом семестру здобувач може отримати max. 60 балів, 40 балів виносяться на іспит. По поточному контролю здобувач може набрати бали за активність на лекційних та практичних заняттях, виявлення рівня підготовки здобувачів із зазначеної теми під час опитування, тестування, презентації індивідуальних завдань, вирішення практичних задач та кейсів.

При виставленні загальної оцінки за іспит враховуються результати навчальної роботи здобувача протягом семестру.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Рекомендована література

1. Васюкова Г.Т., Ярошева О.І. Екологія: підручник. К.: Кондор, 2009. 524 с.
2. Вороновська О. В. Сутність і розвиток екологічного обліку. *Галицький економічний вісник*. 2011. №2(31). С.195200.
3. Галушкіна Т.П. Економіка природокористування: навч. посібник. Харків : Бурун Книга, 2009. 480 с.
4. Гриценко О. І. Екологічний облік: визначення перспектив та основних засад упровадження. *Економіка і суспільство*. 2016. Вип. 2. С. 678-683.
5. Дерій В. А. Облік, аудит і аналіз екологічної діяльності підприємств: поняття, стан та напрямки розвитку. *Економічний аналіз*. 2015. Т. 19, № 2. С. 193-200.
6. Екологічний аудит в Україні очима громадськості / Кіровоградський обласний осередок Всеукраїнської екологічної ліги. Кіровоград, 2011. 20 с
7. Екологічний менеджмент і аудит: учбовий посібник / С.М.Літвак, С.С.Рижков, В.А.Скороходов та ін. К. : ВД "Професіонал", 2005. 112 с.
8. Екологічний менеджмент: Навч. посібник / В.Ф. Семенов, О.Л. Михайлюк, Т.П. Галушкіна та ін.; За ред.: Семенова В.Ф., Михайлюк О.Л. К. : Центр навчальної літератури, 2004. 516 с.
9. Жулавський А. Ю. Управлінський облік екологічних витрат. *Вісник Львівської комерційної академії. Серія економічна*. 2020. Вип. 36. С. 142-145.
10. Заверуха Н.М., Серебряков В.В., Скиба Ю.А.. Основи екології: навч. посібник. К. : Каравела, 2008. 304 с.

11. Замула І. В. Бухгалтерський облік екологічної діяльності у забезпеченні стійкого розвитку економіки : монографія. Житомир : ЖДТУ, 2010. 440 с.
12. Кірейцева Г. В. Сутність і класифікація екологічних витрат по операціях з атмосферним повітрям. *Вісник ЖДТУ. Серія: Економічні науки.* №3 (61). С. 67-73.
13. Лень В., Колівешко О. Екологічні збитки, витрати та втрати: поняття, зміст. *Бухгалтерський облік і аудит.* 2014. № 2. С. 11-18.
14. Максимів Л. І. Тенденції розвитку екологічно орієнтованого бухгалтерського обліку. *Бухгалтерський облік і аудит.* 2005. № 5. С. 18-23.
15. Основи екології. Екологічна економіка та управління природокористуванням: підручник / За заг.ред.: Л. Г. Мельника, М. К. Шапочки. Суми: Університетська книга, 2008. 759 с.
16. Основи екології. Екологічна економіка та управління природокористуванням: підручник / За заг.ред. : Л. Г. Мельника, М. К. Шапочки. Суми : Університетська книга, 2008. 759 с.
17. Очеретько М. Л., Другакова А. С. Удосконалення обліку витрат екологічної діяльності. *Економічна наука. Економіка та держава.* № 1/2018. С. 50-54.
18. Пелиньо Л. М. Місце екологічного обліку в сучасній системі бухгалтерського обліку та його важливе значення у сфері охорони довкілля. *Науковий вісник НЛТУ України.* 2008. Вип. 18.2. С. 70-75.
19. Савченко О. Ф., Артюх О. В., Мілька А. І. Екологічна економіка : навчальний посібник. Полтава, 2001. URL: https://studopedia.su/13_57642_navchalna-programa.html.
20. Савченко О. Ф., Дацій О. І., Байда А. О., Зима Г. І. Екологічні витрати: проблеми права, обліку та оподаткування. *Економіка та держава.* 2015. № 5. С. 11-19.
21. Садовська І. Б. Класифікація екологічних витрат для цілей управлінського обліку. *Економічні науки. Серія «Облік і фінанси».* Вип. 11 (41). Ч. 1. С. 223-234.
22. Сахно Л. А. Екологічний облік і аудит в реформуванні традиційної системи обліку на підприємстві. *Облік і фінанси АПК: бухгалтерський портал.* URL: <http://magazine.faaf.org.ua/ekologichniy-oblik-i-audit-v-reformuvanni-tradiciynoi-sistemi-obliku-na-pidpriemstvi.html>.
23. Совик М. І. Необхідність упровадження обліку екологічних витрат в умовах здійснення екологічної діяльності згідно з концепцією сталого розвитку. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Міжнародні економічні відносини та світове господарство.* 2018. Вип. 19. Ч. 3. С. 61-64.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри аудиту, обліку та оподаткування, Протокол № 1 від «28» серпня 2023.